

mestra vocacional, d'aquelles que, sense fer cas de les estadístiques, educava i ensenyava, tenia clares les prioritats i era conscient que la seva tasca, més enllà de teories modernes, postmodernes i ultramodernes, es fonamenta en la relació humana, en l'estimació i en el rigor; i era saludada pel director dels Serveis Territorials, que en realitat venia a fer-se una foto en la inauguració d'un edifici, orgull de l'Administració (un orgull al qual hi podrem clavar una placa). Al que és de debò important, ningú hi para esment; tot allò que és vestimenta –siguin edificis o ordinadors individuals– ens deixa bocadats. Tots hi sortim perdent: tant pel que fa a la nostra actitud davant la política d'aparador com la jubilació d'una mestra, exemple de moltes altres.

LA SELVA

joan domènech

Potenciació del patrimoni | Amer, per la part selvatana, fou l'escenari de la presentació del tríptic editat per l'Arxiprestat del Ter-Brugent, que agrupa els consells parroquials de la zona que banyen aquests cursos fluvials. Més que la presentació –portada a terme en aquest lloc perquè és un dels que tenen més història–, interessa la idea de divulgar la situació i el passat dels monuments religiosos del voltant de l'antiga ruta del

tren d'Olot, avui reconvertida en carril bici. Amb el temps, algunes parròquies d'aquestes contrades han estat absorbides per altres, a causa del despoblament de la pagesia, i per tant queden una mica en l'anonimat tot i que representen, sovint, elements mil·lenaris. El tríptic, amb un bon mapa de situació, assegura que la notícia de l'existència d'aquests monuments pot fer més enriquidora l'excursió per la zona, amb una parada per visitar-los, fer-hi fotografies i, fins i tot, qui vulgui, pregar-hi amb una certa intimitat. Els municipis afectats són set, quatre dels quals (Bonmatí – Sant Julià del Llor, Anglès, la Celler i Amer) pertanyen a la comarca de la Selva i els altres tres, dos a la Garrotxa (les Planes d'Hostoles i Sant Feliu de Pallerols) i un al Gironès (Bescanó). El territori selvatà comprès dins de l'itinerari abraça uns 80 km² i està poblat per uns 11.000 habitants, fet que suposaria una densitat mitjana de 137 habitants per quilòmetre quadrat si el repartiment fos uniforme, que no ho és. Malgrat això, hi ha prou indicadors i encara hi ha prou gent vivint a la ruralia perquè es pugui accedir a la major part dels llocs indicats sense problemes. A Bonmatí es pot visitar l'església de Sant Agustí, de Sant Julià del Llor, l'oratori de la casa pairal de Can Bonmatí, l'església parroquial de Santa Maria, l'ermita de la Mare de Déu de Calders i l'església parroquial de Sant Vicenç de Constantins. A Anglès, estan a l'abast el temple parroquial de Sant Miquel, l'ermita de Santa Bàrbara, la capella de Sant Pere Sestronques, l'església de Sant Amanç, la capella de les Dominiques i l'església parroquial de Sant Martí Sapresa. A la Celler són visitables des de l'església parroquial de Santa Maria de Sales fins a l'ermita dels sants Just i Pastor, passant per la capella del Carme de les monges carmelites vedrunes. Finalment, a Amer, cal contemplar el monestir-parròquia de Santa Maria, l'església de Sant Agustí de Lloret Salvatge, la capella de Sant Marçal del Colomer, l'ermita de Santa Brígida, la parròquia de Sant Climent i les capelles de la Mare de Déu de la Pietat i de Sant Genís Sacosta. Es tracta d'un conjunt de monuments, molts dels quals d'una època en què Catalunya va ser primer cristiana que catalana, com el bisbe gironí Francesc Pardo va recordar fa poc.

SANT JULIA DEL LLOR. FOTO ARACELI MERINO

LA CERDANYA

erola simon

«Barceloní, cap de tupí!» | Recentment s'ha publicat a la Seu d'Urgell –sí, demarcació de Lleida però molt veïns nostres– un llibre titulat *Comarques oblidades*. Carles Gascón, l'autor, hi recull una sèrie d'articles publicats a *La Vanguardia* els anys 1890 i 1891 per Josep Zulueta i Gomis, advocat barceloní, diputat a Corts, molt vinculat a les comarques pirinenques de l'Alt Urgell i la Cerdanya. Els articles giren entorn de l'abandó general en què es trobaven les comarques de la conca alta del Segre. Els seus comentaris, però, no es quedaven només en la descripció i la denúncia, sinó que també proposava solucions innovadores i de futur, algunes de les quals van acabar quallant, com és el cas de l'explotació de la llet de l'Urgellet i la Cerdanya a través de la Sociedad Cooperativa de Lechería, avui coneguda com a Cooperativa Cadí, la central lletera més antiga de l'Estat.

De la sèrie d'articles, dos estan dedicats exclusivament a la comarca de la Cerdanya. Zulueta hi evoca els records i impressions recollides quan de nen, posem pels volts dels 70 del segle XIX, hi estiujejava amb la família, i els compara amb la comarca que coneixia, de final de segle. Ens parla amb una vivacitat i color espatarrants

